

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

26.06.2025

Nr. 10.3/7/2025

Atzinums

Par lokālplānojuma zemes vienībai “Relziķi 2”, Tīnūžu pagastā, Ogres novadā Vides pārskatu

Vides pārskata izstrādātāja:

Ogres novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000024455, juridiskā adrese: Brīvības iela 33, Ogre, Ogres novads, LV-5001; elektroniskā pasta adrese: ogredome@ogresnovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Vides pārskata sagatavotājs:

IK “Plānošanas eksperti”, reģistrācijas Nr. 40002142175, juridiskā adrese: Maija iela 16-3/4, Rīga, LV-1006; elektroniskā pasta adrese: birojs@planosana.lv (turpmāk – Sagatavotājs).

Plānošanas dokuments:

Lokālplānojums zemes vienībai “Relziķi 2”, Tīnūžu pagastā, Ogres novadā¹

IK “Plānošanas eksperti” 2025. gada 13. maijā Enerģētikas un vides aģentūrā² (turpmāk – Aģentūra) ir iesniedzis plānošanas dokumenta “Lokālplānojums zemes vienībai “Relziķi 2”, Tīnūžu pagastā, Ogres novadā” 1.1. redakcijas (turpmāk – Lokālplānojums) Vides pārskatu³. Stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) veica un Vides pārskatu izstrādāja IK “Plānošanas eksperti”. Stratēģiskais novērtējums ir veikts, pamatojoties uz Aģentūras 2024. gada 15. jūlija lēmumu Nr. 4-02/47/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”⁴.

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.⁵ panta sestā daļa noteic, ka kompetentā institūcija sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav

¹ Lokālplānojuma teritorija ir nekustamā īpašuma “Relziķi 2” (kadastra Nr. 7494 006 0075) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0086, Tīnūžu pagastā, Ogres novadā (www.kadastrs.lv).

² Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

³ Reģistrācijas Nr. 10.1/1576/2025-S.

⁴ Pieejams tīmekļvietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

pietiekami pamatots, kompetentā institūcija atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Aģentūras atzinums par Lokālplānojuma Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Likuma 23.⁵ panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Lokālplānojuma Vides pārskats, atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV nodaļas “Vides pārskatā iekļaujamā informācija” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 8. punktā noteiktajam, ietver šādu informāciju:

1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi, risinājumi un iespējamās alternatīvas

- 1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Lokālplānojumu⁵ un tā ietekmes novērtēšanas mērķiem, ar Lokālplānojumu īstenošanu saistītajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.
- 1.2. Lokālplānojuma teritorija ir nekustamā īpašuma “Relziķi 2” (kadastra Nr. 7494 006 0075) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0086, Tīnūžu pagastā, Ogres novadā (turpmāk – “Relziķi 2”). “Relziķi 2” platība ir 16,1 ha.
- 1.3. Lokālplānojuma izstrāde uzsākta ar mērķi pamatot derīgo izrakteņu ieguvu “Relziķi 2”, paplašinot SIA “Saulkalne S” derīgo izrakteņu ieguves valsts nozīmes dolomīta atradni “Kranciems”.
- 1.4. Stratēģiskā novērtējuma procedūra Lokālplānojuma izstrādei piemērota ar Aģentūras 2024. gada 15. jūlija lēmumu Nr. 4-02/47/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, konstatējot, ka ar plānošanas dokumentu tiek radīti priekšnosacījumi Lokālplānojuma teritorijā veikt Likuma 2. pielikuma 2. punkta 1. apakšpunktā minēto darbību: “derīgo izrakteņu ieguve 5 ha vai lielākā platībā”, ņemot vērā “Relziķi 2” platību 16,1 ha, līdz ar to Lokālplānojuma izstrādes uzdevumi ir pakārtoti darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts). Tāpat secināts, ka derīgo izrakteņu ieguve ir aktuāla ne vien “Relziķi 2” robežās, bet arī tam tuvumā esošajās teritorijās, jo ar Lokālplānojumu paredzēts paplašināt SIA “Saulkalne S” derīgo izrakteņu ieguves dolomīta atradni “Kranciems” un šādām darbībām var būt kumulatīva ietekme (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c” apakšpunkts).
- 1.5. Atbilstoši Ikšķiles novada⁶ teritorijas plānojumam⁷ (turpmāk – Teritorijas plānojums) “Relziķi 2” ir noteikts funkcionālais zonējums “Mežu teritorija” (M). Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 140. punktu derīgo izrakteņu ieguve atļauta funkcionālajās zonās “Lauksaimniecības teritorija” (L) un “Mežu teritorija” (M), savukārt atbilstoši TIAN 141. punktam derīgo izrakteņu ieguve atļauta teritorijās ar īpašiem noteikumiem “Teritorija, kur izsniegta derīgo izrakteņu atradnes

⁵ Pieejams: https://geolattvija.lv/geo/tapis?document=open#document_29883.

⁶ Ar 2021. gada 1. jūliju, kad stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma ar jaunu teritoriālo iedalījumu, Ikšķiles novads iekļauts jaunizveidotajā Ogres novadā.

⁷ 2021. gada 27. janvāra saistošo noteikumu Nr. 2/2021 “Ikšķiles novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” pielikums “Ikšķiles novada funkcionālā zonējuma karte”. Pieejams: https://geolattvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_19196.

pase” (TIN13). Ar Lokālplānojumu paredzēts “Relziķi 2” noteikt teritoriju ar īpašiem noteikumiem “Teritorija, kur izsniegta derīgo izrakteņu atradnes pase” (TIN13), lai uzsāktu derīgo izrakteņu ieguvu. TIAN 143.2. punkts noteic, ka derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta tuvāk par 200 m no lauku teritorijā esošas dzīvojamās vai publiskās apbūves ēkas vai tuvāk par 500 m no lauku teritorijā esošas dzīvojamās vai publiskās apbūves ēkas, ja plānots veikt dolomīta ieguvu izmantojot spridzināšanas metodi, izņemot, ja saņemts nekustamā īpašuma, kas atrodas noteiktajā attālumā, īpašnieka vai tiesiskā valdītāja rakstisks saskaņojums. Atbilstoši TIAN 144. punkta prasībām, pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas zemes vienības īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai derīgo izrakteņu ieguvējs slēdz līgumu ar pašvaldību, vienojoties par derīgo izrakteņu transportēšanas ceļiem un kārtību, kādā notiks šo ceļu uzturēšana un atjaunošana, kā arī risinājumiem derīgo izrakteņu transportēšanas negatīvās ietekmes mazināšanai uz tuvumā esošo dzīvojamo un publisko apbūvi.

- 1.6. Saskaņā ar Lokālplānojuma TIAN nosacījumiem “Relziķi 2” teritorijas izmantošanā piemēro 2021. gada 27. janvāra saistošos noteikumus Nr. 2/2021 “Ikšķiles novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa”, tostarp saglabājot Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonu “Mežu teritorija” (M) un teritoriju ar īpašiem noteikumiem TIN111 “15 km zona ap lidlauku”. Lokālplānojuma risinājumi, atbilstoši plānotajai attīstības iecerei – derīgo izrakteņu ieguve, paredz noteikt:
  - 1.6.1. Funkcionālo zonu “Mežu teritorija” (M), lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai. “Mežu teritorija” apakšzonā (M) galvenie teritorijas izmantošanas veidi ir: Mežsaimnieciska izmantošana (21001), Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (21002), Labiekārtota ārtelpa (24001): mežaparks, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru (tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves) atpūtas un fizisko aktivitāšu nolūkam un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai un Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002), bet teritorijas papildizmantošanas veidi ir: Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002): vienīgi kā telpu grupas lietošanas veids Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūves (12003) vai Sporta ēku un būvju apbūves (12005) ēkā, atbilstoši galvenajam ēkas lietošanas veidam, Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003): ar ēku kopējo apbūves laukumu zemes vienībā ne lielāku kā 60 m² un ne vairāk kā desmit, Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūves (12003) ēkas vienā zemes vienībā, Sporta būvju apbūve (12005): sporta laukums, trase ar cieto vai mīksto segumu un funkcionāli saistītas palīgēkas un Derīgo izrakteņu ieguve (13004): saskaņā ar 3.5.3. nodaļas noteikumiem. Minimālā jaunveidojamā zemes gabala platība ir 2 ha.
  - 1.6.2. Teritoriju ar īpašiem noteikumiem “Teritorija, kur izsniegta derīgo izrakteņu atradnes pase” (TIN13). Atbilstoši TIAN 20. punkta nosacījumiem: “Nepiemēro apbūves noteikumu 143. punkta prasības, ja derīgo izrakteņu ieguve uzsāka piecu gadu laikā no apbūves noteikumu spēkā stāšanās dienas”.
  - 1.6.3. Teritoriju ar īpašiem noteikumiem “15 km zona ap lidlauku” (TIN111). Atbilstoši TIAN 21. punkta nosacījumiem: “Saņem atbildīgās iestādes gaisa telpas izmantošanas un civilās aviācijas darbības jomā atļauju būvēt, ierīkot un izvietot gaisa kuģu lidojumu drošumam potenciāli bīstamus objektus, kas veicina vai var veicināt putnu masveidīgu pulcēšanos (pastāvīgs barības avots un ligzdošanas vietas)”.
- 1.7. Saskaņā ar Lokālplānojuma TIAN 5. punktā noteikto, piekļūšana Lokālplānojuma teritorijai organizējama no valsts reģionālā autoceļa P80 Tīnūži – Koknese pa Ogres pašvaldības ceļu "P80 – Kranciema karjers" un īpašuma "Kranciema karjers" zemes vienību 7494 006 0208.
- 1.8. Lokālplānojuma TIAN 6, punktā noteiktas prasības derīgo izrakteņu rekultivācijai, t.sk. rekultivācijas projektā ūdenstilpnei neparedzēt salas vai sēkļus, krastus plānot ar ierobežotu

veģetācijas attīstības iespēju, kā arī ūdenstilpnes krastus veidot pievilcīgus, lai tie iekļautos apkārtējā ainavā.

- 1.9. Atbilstoši Lokālpārvaldes TIAN 22. un 23. punkta nosacījumiem: “Derīgo izrakteņu ieguves teritorijā pa karjera perimetru rietumu, ziemeļu un ziemeļaustrumu daļā jāizveido vismaz 15 m plata josla no mazāk caurlaidīga materiāla (zemes virskārtas). Derīgo izrakteņu ieguves teritorija no apkārtējām teritorijām jānorobežo ar koku aizsargstādījumiem”.
- 1.10. Lokālpārvaldes teritorijā plānotajai darbībai dolomītu atradnes “Kranciems” derīgo izrakteņu ieguves laukuma paplašināšanai, veicot derīgo izrakteņu ieguvi atradnē “Relziķi” 15,239 ha platībā, 2024. gada 30. septembrī tika veikts ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP24SI0325 (turpmāk – Sākotnējais izvērtējums), kā rezultātā pieņemts lēmums “Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējumu”⁸. Lokālpārvaldes izstrāde norisinājās paralēli ar Sākotnējo izvērtējumu un Vides pārskatā izmantoti Sākotnējā izvērtējumā iegūtie dati.
- 1.11. Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 7.¹ punktā noteiktajam Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumenta un iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta izstrādes mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Prasību par alternatīvas iekļaušanu Vides pārskatā nosaka arī Noteikumu Nr. 157 8. punkts. Līdz ar to dažādu risinājumu novērtēšana izriet no normatīvo aktu prasībām un Stratēģiskā novērtējuma mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu. Izvērtējot Vides pārskatā sniegto informāciju, Aģentūra konstatē:
  - 1.11.1. Vides pārskatā norādīts: “Lokālpārvaldes netika izstrādāti alternatīvi varianti, kā vienīgā izstrādāto plānošanas dokumentu alternatīva uzskatāma “nulle alternatīva”, t.i., ja plānošanas dokuments netiek apstiprināts un īstenots, un tiek saglabāta esošā situācija. Par alternatīviem risinājumiem šajā gadījumā var uzskatīt derīgo izrakteņu ieguves projektu, tā izstrādes stadiju, projektējot un izvēloties tādu paredzētās darbības realizāciju, kas būtu gan videi draudzīgāks risinājums, gan samazinot iespējamās ietekmes uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti ilgtermiņā”. No tā secināms, ka Vides pārskatā faktiski netiek apskatītas un vērtētas plānošanas risinājumu alternatīvas. Kā vienīgā alternatīva aplūkota “nulle alternatīva”, kad tiek saglabāta dabā esošā situācija. Pēc būtības šāda pieeja drīzāk atbilst Noteikumu Nr. 157 8.3. punkta prasībai novērtēt esošo vides stāvokli un tā attīstību, ja plānošanas dokuments netiek īstenots, nevis plānošanas alternatīvas novērtējumam, kādu paredz Likuma 1. panta 7. punkts.
  - 1.11.2. Lokālpārvaldes plānošanas stadijā būtu nepieciešams apsvērt un analizēt (caur to pamatojot) vismaz dažādus nosacījumus, kādi tiek noteikti Lokālpārvaldes TIAN. Aģentūra secina, ka TIAN ir iekļauti arī salīdzinoši konkrēti nosacījumi, kuri Vides pārskatā identificēti kā risinājumi ietekmes novēršanai un samazināšanai, tomēr lēmumu pieņemšanas ceļš, kā līdz šiem nosacījumiem nonākt, vērtējot arī esošo vides stāvokli, Vides pārskatā nav sniegts. Gan Vides pārskats, gan pats plānošanas dokuments kvalitatīvi vairāk iegūtu, ja atbilstoši Stratēģiskā novērtējuma veikšanai un plānošanas dokumenta veidam Vides pārskatā būtu vismaz priekšlikumu līmenī apsvērti alternatīvie plānošanas risinājumi vai TIAN nosacījumi (ne tikai “nulle alternatīva”). Šādā veidā salīdzinātas – dažādās alternatīvas varētu palīdzēt Ogres novada pašvaldībai nonākt pie izsvērtā, izvērtējumā balstīta risinājuma, kurā būtu ņemta vērā arī pakāpe, kādā viena vai otra alternatīva pastiprina, rada jaunas vai gluži otrādi – risina vides problēmas. Konkrētajā gadījumā šī Stratēģiskā novērtējuma procedūras iespēja nav pilnvērtīgi izmantota.

⁸ Valsts vides dienesta 2024. gada 30. septembra Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP24SI0325. Pieejams: <https://registri.vvd.gov.lv/lemumi-par-ivn-piemerosanu/>.

2. Esošā vides stāvokļa apraksts, īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt, un iespējamās izmaiņas.

2.1. Atbilstoši iesniegtajos materiālos ietvertajai un Aģentūras rīcībā esošajai informācijai par Lokālplānojuma teritoriju un tai piegulošo teritoriju, rezumējoši secināms, ka:

2.1.1. Daļa Lokālplānojuma teritorijas un tai piegulošie karjeri ietilpst valsts nozīmes dolomīta atradnē "Kranciems". Pieklūšana īpašumam "Relziķi 2" notiek no valsts reģionālā autoceļa P80, izmantojot pašvaldībai piederošo ceļu "P80 - Kranciema karjers" un nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritoriju. Pašlaik tiešu piekļuvi īpašumam "Relziķi 2" apgrūtinā karjera nogāzes, taču, uzsākot derīgo izrakteņu ieguvu, tās plānots norakt, lai nodrošinātu piekļuvi ieguves tehnikai.

2.1.2. Saskaņā ar Valsts meža dienesta datiem Lokālplānojuma teritoriju veido meža zeme. 2022. gadā šajā teritorijā tika veikta meža inventarizācija un 2023. gadā divos meža nogabalos tika veikta kailcirte 3,8 ha platībā.

2.1.3. Teritoriju no ziemeļrietumiem uz austrumiem šķērso neliels grāvis, kas nav reģistrēts Meliorācijas kadastra informācijas sistēmā. Uz ziemeļu robežas labajā pusē atrodas grāvis, kas saskaņā ar Meliorācijas kadastra informācijas datiem ir kontūrgrāvis (meliorācijas kadastra kods 4123454513:29), un tā savākie ūdeņi tiek novadīti uz Mazās Juglas upi. Lokālplānojuma teritoriju ziemeļu un rietumu daļā skar apgrūtinājums – Mazās Juglas upes aizsargjosla, kas ir vairāk nekā 100 km garas dabiskas ūdensteces vides un dabas resursu aizsardzības teritorija lauku apvidos (7311020101). Koplietošanas ūdensnotekai aizsargjosla 10 metru attālumā no ūdensnotekas krotas netika noteikta, jo ūdensobjekta atbērtne neatrodas Lokālplānojuma teritorijā.

2.1.4. Valsts vides dienests (turpmāk – Dienests) 2024. gada 5. februārī, pamatojoties uz VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" lēmumu (protokols Nr. 114, 22.12.2023.), izsniedza derīgo izrakteņu atradnes pasi īpašuma "Relziķi 2" teritorijā esošajai dolomīta atradnei "Relziķi". Dolomīta krājumi atradnē ir 1176,3 tūkst. m³ (reāli iegūstamo krājumu apjoms būs mazāks, ņemot vērā zudumus, kas veidosies, atstājot atkāpes no blakus īpašumu robežas, kāplēs u.c.).

2.1.5. Šobrīd derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta valsts nozīmes dolomīta atradnes "Kranciems" daļā, kas ietilpst nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" (kadastra Nr. 7494 006 0552) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0546. Savukārt iegūtā materiāla apstrāde tiek veikta nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" (kadastra Nr. 7494 006 0208) teritorijā.

2.2. Sākotnējā izvērtējuma ietvaros tika sagatavoti šādi atzinumi un novērtējumi par Loālplānojuma teritorijā plānoto darbību:

2.2.1. SIA "Vides eksperti" 2024. gada "Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums SIA "Saulkalne S" paredzētai darbībai - derīgā izrakteņa ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr.7494 006 0075) Ogres novadā, Tīnūžu pagastā" (turpmāk – Gaisa kvalitātes novērtējums) (Paskaidrojuma raksta 1. Pielikums).

2.2.2. SIA "Vides eksperti" 2024. gada augusta "Trokšņu ietekmes novērtējums SIA "Saulkalne S" derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr. 7494 006 0075) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 74940 060 086 teritorijā, Ogres novadā, Tīnūžu pagastā" (turpmāk – Trokšņu novērtējums) (Paskaidrojuma raksta 2. Pielikums).

2.2.3. SIA "Vides eksperti" sertificēta sugu un biotopu jomas eksperta Gaida Grandāna 2024. gada atzinums "Par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz

Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā “Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 7494 006 0086 Ogres novads, Tīnūžu pagasts (turpmāk – Sugu un biotopu atzinums) (Paskaidrojuma raksta 3. Pielikums).

- 2.2.4. Rīgas Tehniskās universitātes Lietišķās matemātikas institūta Vides Modelēšanas Centra 2024. gada “Atzinums par dolomīta atradnē “Relziķi” derīgo izrakteņu ieguves izraisītu hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi (turpmāk – Atzinums par hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi) (Paskaidrojuma raksta 4. Pielikums).
  - 2.2.5. VSIA “MELIORPROJEKTS” 2024. gada “Hidroģeoloģiskais atzinums derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā “Relziķi 2” (zemes vien. kadastra apz. 7494 006 0086) Ogres novada Tīnūžu pagastā” (turpmāk – Hidroģeoloģiskais atzinums) (Paskaidrojuma raksta 5. Pielikums).
- 2.3. Dolomīta atradnē “Relziķi” derīgo izrakteņu iegūšana plānota pa blokiem, izmantojot irdināšanas metodi, kas ietver spridzināšanas darbus. Pieņemot, ka plānotās darbības pirmajā posmā paredzēts spridzināšanas darbus atradnē “Relziķi” veikt 1-2 reizes mēnesī (maksimāli 24 reizes gadā), bet pēc spridzināšanas darbiem dolomīts ar ekskavatoru plānots iekraut pašizgāzējā un nogādāts uz drupinātāju-sijātāju apstrādes laukumā nekustamajā īpašumā “Kranciena karjers”, kur tiks sagatavotas dolomīta šķembas, Vides pārskatā sniegts šāds ietekmes uz vidi raksturojums:
- 2.3.1. **Emisiju gaisā** pārkraušanas procesu rezultātā veido materiāla iebēršana pašizgāzējos un kravas mašīnās, materiāla iebēršana pārstrādes iekārtās un izbēršana krautnē, kā arī vēja erozija. Izvešana paredzēta darba dienās visa gada garumā (250 dienas gadā), vienā dienā izvedot līdz 960 m³ jeb 2400 t dolomīta. Ņemot vērā, ka atradne “Relziķi” A daļā robežojas ar atradnes “Kranciens” iecirkni “Kokneši-2”, kurā ieguves darbi nenotiek, bet atradne nav rekultivēta, līdz ar to gaisa kvalitātes novērtējumā pieņemts sliktākais scenārijs, ka nākotnē ieguves darbi iecirknī var tikt atsākti. Plānotā fona aprēķinos ņemts vērā, ka vienlaicīgi ar ieguvi atradnē “Relziķi” tiks veikta ieguve arī atradnē “Kranciens” nekustamajā īpašumā “Kranciens pirmā dolomīta atradne” un atradnes “Kranciens” iecirknī “Kokneši-2”. Gaisa kvalitātes novērtējumā tiek secināts, ka atradnes “Relziķi” izstrādes pirmajā un otrajā posmā derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un transportēšanas procesā netiks pārsniegti Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumu Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktie gaisa kvalitātes normatīvi.
  - 2.3.2. Atbilstoši **Trokšņu novērtējumam** tika pieņemts, ka ieguves laukumi, kur tiks veikta derīgo izrakteņu ieguve, aptver nekustamā īpašuma “Kranciena pirmā dolomīta atradne” teritoriju un nekustamā īpašuma “Relziķi 2” teritoriju. Pirmajā posmā iegūtā materiāla apstrāde tiks veikta nekustamā īpašuma “Kranciena karjers” teritorijā. Otrajā posmā apstrādes laukums tiek pārcelts uz nekustamā īpašuma “Kranciena pirmā dolomīta atradne” teritoriju. Plānots ik gadu iegūt līdz 450 tūkst. t dolomīta (ieguvi veicot gan nekustamā īpašuma “Kranciena pirmā dolomīta atradne” teritorijā, gan nekustamā īpašuma “Relziķi 2” teritorijā), taču, trokšņa ietekmes nolūkos, ieguves laikā izmantotās tehnikas vienības, kā arī izvešanas reisu biežums tiek kalibrēts situācijai, kurā ieguves apjomi varētu sasniegt līdz 500 tūkst. t dolomīta gadā. Trokšņu ietekmes novērtējumā iegūtie trokšņa rādītāji tuvējo apdzīvoto mājokļu tuvumā apkopotī Vides pārskata 3. tabulā. Vairākām ēkām piesaistīti divi uztvērēji, lai iekļautu visas tā pret trokšņa avotiem vērstās sienas. No iegūtiem rezultātiem konstatējams, ka divos uztvērējos (Atteku iela 2 un Zeltkalni (2)) aprēķinātais trokšņa rādītājs jau esošajā

situācijā norāda uz pārsniegumiem⁹, kā arī plānotajā pirmā posma paplašināšanā¹⁰ un, kopā ar uztvērēju Zeltkalni (1), arī otrā posma īstenošanā¹¹. Vienlaikus Trokšņu novērtējumā konstatēts, ka šie trokšņa līmeņi rodas no blakus esošā autoceļa V968 (noteicošais trokšņa avots), nevis no paredzētās darbības īstenošanas. Abi nekustamie īpašumi atrodas ārpus autoceļa V968 aizsargjoslas, tādēļ tiem ir piemērojami trokšņa robežlielumi satiksmes vides trokšnim atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" (Noteikumi Nr. 16) noteiktajam un kuri netiek pārsniegti esošajā situācijā un pirmajā paplašinātajā posmā. Otrā posma gadījumā vienīgais uztvērējs, kuram modelētajā situācijā parādās satiksmes vides trokšņa rādītājs, kas pārsniedz noteiktos robežlielumus ir Zeltkalni (2) nakts laikā. Ņemot vērā to, ka nakts laikā (23:00 – 07:00) netiks veikta materiāla transportēšana paredzētās darbības otrajā posmā, tad nav sagaidāmi pārsniegumi un satiksmes vides trokšņa rādītājs šajā uztvērējā būs tāds, kāds tas ir esošajā situācijā (52 dB(A)). Balstoties uz trokšņa modelēšanas rezultātiem, secināts, ka visos realizētās darbības posmos nevienā trokšņa uztvērējā netiks pārsniegts satiksmes vides trokšņa robežlielums dienas laikā, t.i., tie ir mazāki par 65 dB(A)¹².

2.3.3. **Ietekme uz virszemes ūdeņiem.** Veicot izstrādes darbus atradnē "Relziķi", plānots papildus ierīkot grāvjus ūdens uztveršanai, kas būs savienoti vienā sistēmā ar jau esošajiem grāvjiem nekustamā īpašuma "Kranciena karjers" teritorijā un attiecīgi novadīs ūdeni uz jau esošo infrastruktūru. Materiāla apstrāde notiks nekustamā īpašuma "Kranciena karjers" teritorijā, kur jau šobrīd tas tiek darīts. Saskaņā ar hidroloģiskā un hidrauliskā aprēķina rezultātiem, paredzētais ūdens novadīšanas risinājums no derīgo izrakteņu ieguves vietas ir atbilstošs, t.i., ūdens pārsūkņēšanas maksimālo apjomu (pie sūkņa ražības 250 m³/h) no derīgo izrakteņu ieguves vietas pastāvošā ūdensnoteka spēj uztvert un novadīt.¹³ Tuvākā dabiskā ūdenstece ir Mazās Juglas upe, kas atrodas aptuveni 200 – 300 m attālumā uz Z no paredzētās darbības vietas teritorijas ("Relziķi 2" teritorija).

2.3.4. **Ūdens atsūkņēšana esošā situācijā.** Par esošo situāciju uzskatāma tāda, kur uz netraucētā stāvokļa bāzes notiek atsūkņēšana vienlaicīgi atradnēs: "Kranciena karjers", "Kranciens I" un "Kokneši 2". Esošajā situācijā tiek paredzēta augšminēto derīgo izrakteņu ieguves vietu atsūkņēšana pēc maksimālā scenārija – līdz licences laukuma apakšai. Depresijas piltuvi ziemeļu pusē ierobežo upe Mazā Jugla un iecirkņa "Kokneši 2" dīķis. Vienlaikus 1 m ūdens līmeņa pazeminājums skar plašas teritorijas, iekļaujot biotopu apvidu. Atzinumā¹⁴ secināts, ka atradnes "Relziķi" atsūkņēšana uz esošās situācijas fona ievērojami pasliktina biotopu un aizsargājamo koku ūdensapgādi. Viens no iespējamiem risinājumiem ir karjera zemes virskārtas izmantošana aizsargvalnim uz karjera perimetra daļu, kas var ievērojami samazināt depresijas piltuves izplatību (iespējamie risinājumi ietekmes mazināšanai norādīti Vides pārskata

⁹ Summārie trokšņa rādītāji esošajā situācijā: Atteku iela 2 Ldiena 59 dB(A), Lvakars 58 dB(A) un Lnakts 53 dB(A) un Zeltkalni (2) Ldiena 59 dB(A), Lvakars 57 dB(A) un Lnakts 52 dB(A).

¹⁰ Summārie trokšņa rādītāji pirmajā paplašinātajā posmā: Atteku iela 2 Ldiena 59 dB(A), Lvakars 58 dB(A) un Lnakts 53 dB(A) un Zeltkalni (2) Ldiena 59 dB(A), Lvakars 57 dB(A) un Lnakts 52 dB(A).

¹¹ Summārie trokšņa rādītāji otrajā posmā: Atteku iela 2 Ldiena 59 dB(A), Lvakars 58 dB(A) un Lnakts 53 dB(A) un Zeltkalni (2) Ldiena 60 dB(A), Lvakars 59 dB(A) un Lnakts 56 dB(A).

¹² Ministru kabineta 2014. gada 24. janvāra noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 2. pielikums. Saskaņā ar 2023. gada 31. oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 618 "Grozījums Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība"" tika paaugstināts satiksmes vides trokšņa robežlielums dienā līdz 65 dB(A).

¹³ SIA "MELIORPROJEKTS" 2024. gada Hidroloģiskais atzinums derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi-2"(zemes vien. kadastra apz. 7494 006 0086) Ogres novada Tīnūžu pagastā.

¹⁴ Atzinums par dolomīta atradnē "Relziķi" derīgo izrakteņu ieguves izraisītu hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi. Rīgas Tehniskās universitāte, Lietišķās matemātikas institūts.

3.3. sadaļā). Kā norādīts Sākotnējā izvērtējumā, gadījumā, ja paredzētās darbības īstenošanas rezultātā tiek konstatēta ūdens līmeņa traucējoša samazināšanās viensētu akās, jālemj par kompensējošiem pasākumiem.¹⁵

- 2.3.5. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļauto informāciju, Lokālpilnojumā teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT) vai mikroliegumā. Teritorijā nav reģistrētas īpaši aizsargājamo sugu atradnes, īpaši aizsargājami biotopi vai dižkoki. Tuvākā ĪADT, Natura 200 teritorija, dabas liegums “Lielie Kangari” atrodas ~ 6 km attālumā no plānotās darbības vietas, ~ 120 m attālumā konstatēts valsts nozīmes dižkoks parastais ozols un ~ 100 m attālumā – valsts nozīmes dižkoks parastais ozols. Vides pārskatā ņemti vērā Dabas aizsardzības pārvaldes sniegtie nosacījumi un vērtētas ietekmes uz tuvējiem biotopiem un dižkokiem, kā arī izmantots eksperta G. Grandāna atzinums un sniegtie ieteikumi¹⁶, tostarp, lai samazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs).
- 2.3.6. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Lokālpilnojumā teritorija neatrodas Latvijas plūdu riska un plūdu draudu kartes plūdu iespējamības robežās.
- 2.3.7. Saskaņā ar VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru¹⁷, Lokālpilnojumā teritorijā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.
- 2.4. Novērtējot sniegto informāciju, Aģentūra secina, ka Vides pārskatā ir iekļauta informācija par Lokālpilnojumā teritoriju, kas raksturo galvenos vides aspektus. Informācija sniegta kontekstā ar Lokālpilnojumā paredzētajām teritorijas izmantošanas izmaiņām un plānotajiem risinājumiem, pieņemot, ka tajā tiks veikti derīgā izrakteņa dolomīta ieguves darbi. Vides pārskatā ir identificēti būtiskākie Lokālpilnojumā teritorijas apkārtnes objekti, tostarp citu derīgo izrakteņu atradnes, kā arī vērtēti iespējamie ierobežojošie vai limitējošie faktori, kas varētu izrietēt no viensētu apbūves teritoriju tuvuma, tostarp attiecībā uz ūdens līmeņa samazināšanos viensētu akās.

3. Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums un iespējamie risinājumi.

- 3.1. Atbilstoši Teritorijas plānojumam, apkārt Lokālpilnojumā teritorijai noteikta funkcionālā zona “Lauksaimniecības teritorija” (L), “Mežu teritorija” (M) un “Ūdeņu teritorija” (Ū), kas ietver Mazo Juglas upi un tai piegulošās pietekas un grāvjus. Lokālpilnojumā teritorijai apkārtējās teritorijas atrodas teritorijā ar īpašiem noteikumiem TIN11 – “Teritorija, kur veic kompleksu meliorācijas sistēmas būvniecību un pārkārtošanu”, kur jauna būvniecība atļauta tikai pēc visai teritorijai kopīgas meliorācijas sistēmas izbūves vai esošo koplietošanas ūdensnoteku pārkārtošanas. Lokālpilnojumā teritorijas dienvidos (nekustamā īpašuma “Kranciena karjers” teritorija) un austrumos (atradnes “Kranciens” iecirknis “Kokneši-2”), kā arī neliela daļa no Lokālpilnojumā teritorijas dienvidu daļas atrodas teritorijā ar īpašiem noteikumiem TIN13 – “Teritorija, kur izsniegta derīgo izrakteņu atradnes pase”. Šīs

¹⁵ Valsts vides dienesta 2024. gada 30. septembra Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP24SI0325. Pieejams: <https://registri.vvd.gov.lv/lemumi-par-ivn-piemerosanu/>.

¹⁶ Sertificēta sugu un biotopu jomas eksperta atzinums “Par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā “Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 7494 006 0086 Ogres novads, Tīnūžu pagasts”.

¹⁷ Pieejams: <http://parissrv.lvgmc.lv/>.

teritorijas paplašināšana visā īpašuma "Relziķi 2" teritorijas daļā ir Lokālplānojuma galvenais uzdevums, kas dos tiesības derīgo izrakteņu iegūšanai.

- 3.2. Dolomīta ieguves process tiks precizēts derīgo izrakteņu ieguves projektā un spridzināšanas darbu projektā, kuri tiks saskaņoti ar kompetentajām institūcijām. Saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 21. augusta noteikumu Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" 43. punktu, derīgo izrakteņu ieguve netiek plānota drošības zonā līdz piegulošajiem zemes īpašumiem, kas nav mazāka par 50 % no izstrādes kāples augstuma. Orientējoši dolomīta atradnes "Relziķi" izstrādes ietvaros ieguves darbi netiks veikti apmēram 6 līdz 8 m attālumā no kaimiņu īpašumu robežas.
- 3.3. Uzsākot derīgo izrakteņu ieguvi īpašumā "Relziķi 2", plānots, ka gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte varētu pieaugt līdz 90 reisiem, kas ir maksimālais pieauguma apjoms.
- 3.4. Lai mazinātu ietekmi uz apkārt esošajām viensētām, risinājumi paredz derīgo izrakteņu ieguves teritoriju no apkārtējām teritorijām norobežot ar koku aizsargstādījumiem, ieguves teritorijā pa karjera perimetru rietumu, ziemeļu un ziemeļaustrumu daļā ir izveidojama vismaz 15 m plata josla no mazāk caurlaidīga materiāla (zemes virskārtas).
- 3.5. Pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, plānots rekultivēt īpašumu "Relziķi 2", izveidojot tajā ūdenstilpni. Racionāli ūdenstilpne būtu paplašināma, veidojot to kompleksi ar ūdenstilpni, kuru plānots ierīkot pašvaldībai piederošajā īpašumā "Kranciena karjers" (skatīt Vides pārskata 9. attēlu). Tomēr šis scenārijs var tikt realizēts tad, kad tiks panākta vienošanās ar pašvaldību. Ūdens tilpnes krastos plānots izveidot zaļo zonu, kas ietvers atbilstošu koku un krūmu grupu ierīkošanu, kā arī piekļuves nodrošināšanu no apkārtējiem ceļiem. Daļā teritorijas var tikt iekļauts arī labiekārtojums, kas paredz atpūtas vietu ierīkošanu. Ņemot vērā sugu un biotopu eksperta atzinumā norādītās rekomendācijas, Lokālplānojuma TIAN ir noteiktas prasības par salu vai sēkļu neveidošanu ūdenstilpnē, kā arī par veģetācijas ierobežošanu ūdenstilpnes krastos. Papildus ir noteikta prasība par ūdenstilpnes krastu iekļaušanos apkārtējā ainavā. Rekultivācijas iecere tiks precīzi definēta derīgo izrakteņu ieguves projektā.
- 3.6. Atbilstoši Lokālplānojuma Vides pārskatā sniegtajam vērtējumam, rezumējoši secināms:
  - 3.6.1. Gaisa kvalitātes novērtējumā secināts, ka derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un transportēšanas procesā netiks pārsniegti Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktie gaisa kvalitātes rādītāji. Gaisa kvalitātes novērtējumā tika noteikti šādi nosacījumi:
    - 3.6.1.1. Lai novērstu NO₂ 1 stundas vērtību pārsniegumu, mobilais drupinātājs, kas atradīsies nekustamā īpašuma Kranciema pirmā dolomīta atradnes teritorijā, jānovieto tuvāk nekustamā īpašuma Kranciema karjers teritorijai, pie Koknešu ceļa.
    - 3.6.1.2. Lai novērstu putekļu emisiju pārsniegumus, grants ceļi jāapstrādā ar kalcija hlorīdu.
    - 3.6.1.3. Nepārsniegt novērtējumā norādīto reisu skaitu dienā materiāla izvešanai.
    - 3.6.1.4. Lai izvairītos no papildus putekļu emisijām transportēšanas laikā, jānodrošina materiāla pārsegšana.
  - 3.6.2. Trokšņu novērtējumā secināts, ka saskaņā ar novērtējumā pētītajiem trokšņu avotiem, derīgo izrakteņu ieguve īpašumā "Relziķi 2" apkārt esošo apbūvi neietekmēs. Neskatoties uz derīgo izrakteņu transportēšanas apjoma palielināšanos, nav prognozēts Noteikumos Nr. 16 noteikto trokšņu robežvērtību pārsniegums.
  - 3.6.3. Sugu un biotopu atzinumā sniegtas šādas rekomendācijas rekultivācijas procesam:
    - 3.6.3.1. Ūdenstilpes dziļums: veidojot ūdenstilpi, jānodrošina, lai tā būtu pēc iespējas dziļāka (dziļāka par 4 metriem). Tas palīdzēs samazināt grunts slānī esošās

veģetācijas apjomu, kas varētu veicināt nevēlamu veģetāciju un ietekmēt ūdenstilpes ekoloģiju.

- 3.6.3.2. Krastu konfigurācija: ūdenstilpes krastiem jābūt pēc iespējas stāvākiem, vēlams vertikāliem, lai samazinātu iespējamību, ka ūdensputni (īpaši kaijveidīgie putni) ligzdos ūdenstilpes krastos. Krastā esošās veģetācijas apjoms jāmazina līdz minimumam, lai izvairītos no ligzdošanas iespējamības. Tas nepieciešams, jo īpašums "Relziķi 2" atrodas teritorijā ar īpašiem noteikumiem – "15 km zona ap lidlauku (TIN111)".
  - 3.6.3.3. Lakstaugu veģetācija: ūdenstilpes tiešā tuvumā ieteicams uzturēt augstu lakstaugu veģetāciju (optimāli 150 – 200 mm augstumā), kas samazinās barošanās iespējas ūdensputniem, vārnveidīgajiem putniem un mājas strazdiem. Alternatīvi var regulāri pļaut tuvumā esošo veģetāciju, lai samazinātu pieejamās barības daudzumu putniem.
  - 3.6.3.4. Zivju audzēšana: nedrīkst pieļaut zivju audzēšanu ūdenstilpē, jo tas var pievilināt zivjēdājus putnus, tādējādi radot problēmas putnu kontrolei un iespējamām izmaiņām ūdenstilpes ekoloģijā.
  - 3.6.4. Atzinums par hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi. Modelēšanas ietvaros tika secināts, ka veicot gruntsūdens līmeņa pazemināšanu atradnes "Relziķi" teritorijā, var tikt ietekmēti tuvumā esošie biotopi, tomēr, ja tiks veidots mālainas grunts materiāla aizsargvalnis pa atradnes "Relziķi" izstrādes laukuma perimetru, tad šī ietekme tiks ne tikai būtiski samazināta, bet pat tiks uzlabota ūdensapgāde tuvumā esošajiem biotopiem. Dolomīta atradnes "Relziķi" depresijas piltuves zonā atrodas upe Mazā Jugla. Atsūknējot pieplūstošo gruntsūdeni atradnei "Relziķi", upe var zaudēt līdz pat 39 m³/diennaktī. Tomēr, ja tiek realizēts scenārijs ar zemes virskārtas aizsargvalņa izveidi pa atradnes izstrādes laukuma perimetru, tad ūdens zudumi samazinās tikai līdz 1,7 m³/diennaktī, kas tiek vērtēti kā nebūtiski.
  - 3.6.5. Hidroģeoloģiskais atzinums. Atbilstoši hidroģeoloģiskā un hidrauliskā aprēķina rezultātiem, paredzētais ūdens novadīšanas risinājums, kas atrodas nekustamā īpašuma "Kranciena karjers" teritorijā, ir atbilstošs un spēj novadīt pieplūstošos ūdeņus no derīgo izrakteņu ieguves vietas atradnē "Relziķi". Ūdens pārsūkņēšanas maksimālo apjomu, pie sūkņa ražības 250 m³/h, no derīgo izrakteņu ieguves vietas esošā ūdensnoteka spēj uztvert un novadīt.
- 3.7. Kopumā secināms, ka Vides pārskatā ir noteiktas un vērtētas iespējamās ietekmes uz vidi, kas saistītas ar Lokālplānojuma izstrādi un īstenošanu, to izstrādes gaitā ir meklēti risinājumi radīto ietekmju mazināšanai. Lokālplānojuma īstenošanas ietekmes novērtējumā uzsvars likts konkrētās attīstības ieceres – derīgo izrakteņu ieguves īstenošanas vērtējumam. Vienlaikus Aģentūra norāda, ka plānošanas risinājumiem jāatbilst Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) nosacījumiem, īpaši šo noteikumu 7.9. nodaļā "Aizsardzība pret trokšņiem un piesārņojumu" iekļautajiem, ņemot vērā to, ka funkcionālajai zonai "Mežu teritorija" (M) kā teritorijas papildizmantošanas veids ir noteikts arī ar tūrismu un atpūtu saistīta apbūve un šāds teritorijas izmantošanas veids ir noteikts ne tikai Lokālplānojuma teritorijā, bet arī apkārtējā teritorijā. Pašvaldībai arī turpmākajā teritorijas plānošanā jāņem vērā Noteikumu Nr. 240 144. punktā noteiktās prasības: "Plānojot inženierbūves, kas atbilst vispārīgajos būvnoteikumos noteiktā inženierbūvju iedalījuma III grupai, transporta un loģistikas objektus, rūpnieciskās ražošanas un pārstrādes uzņēmumus, tai skaitā derīgo izrakteņu ieguves vietas, atkritumu poligonus, biogāzes koģenerācijas stacijas un citus līdzīga rakstura objektus, kā arī potenciālus rūpniecisko avāriju riska objektus, teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā nosaka vai detālplānojumā paredz: 144.1. pasākumus šādu objektu ietekmes mazināšanai uz apkārtējām teritorijām;

144.2. transporta plūsmas organizāciju, lai netiktu ietekmētas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas; 144.3. drošības attālumus līdz dzīvojamai un publiskai apbūvei, nosakot tajos teritorijas izmantošanas aprobežojumus¹⁸”, ņemot vērā apkārtējo teritoriju esošo un plānoto attīstību. Vienlaikus Aģentūra rekomendē pēc ieguves pabeigšanas veikt derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivāciju pa kārtām, lai pēc iespējas ātrāk mazinātu slogu uz vidi, tostarp arī apkārtējā teritorijā.

4. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 4.1. Vides pārskatā norādīti risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai, tostarp derīgo izrakteņu ieguves nozari regulējošā likuma “Par zemes dzīlēm” un tam pakārtoto Ministru kabineta noteikumu nosacījumi.
- 4.2. Likuma “Par zemes dzīlēm” 10. pants nosaka, ka pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas ieguvējam Dienestā ir jāsaņem zemes dzīļu izmantošanas licence derīgo izrakteņu ieguvei. Dienests, izsniedzot derīgo izrakteņu ieguves licenci, tajā iekļauj vides aizsardzības prasības, tostarp arī tās prasības, kuras Dienests ir jau noteicis Sākotnējā izvērtējumā¹⁹:
  - 4.2.1. Izstrādājot spridzināšanas darbu projektu jāaprēķina un vizuāli jānomodelē bīstamās zonas lielums ap spridzināšanas vietu. Bīstamās zonas lielums tiek noteikts atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumu Nr. 25 “Noteikumi par spridzināšanas darbu saskaņošanas un veikšanas kārtību” izvirzītajām prasībām. Katrā atsevišķā spridzināšanas reizē, spridzināšanas darbu vadītājs veic apstākļu izvērtēšanu un nosaka atbilstošu bīstamās zonas lielumu.
  - 4.2.2. Derīgo izrakteņu ieguvi atradnē un iegūtā materiāla transportēšana no atradnes teritorijas jāplāno tādā veidā, kas neradītu trokšņu normatīvu pārsniegumus tuvākajās mājāsaimniecībās. Derīgo izrakteņu ieguvei un transportēšanai jāizmanto tehnika un iekārtas, kas atbilst Ministru kabineta 2002. gada 23. aprīļa noteikumu Nr. 163 “Par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām” prasībām, un darbības laikā jānodrošina, lai trokšņu līmenis nepārsniedz noteiktos (pieļaujamos) vides trokšņa robežlielumus, kas noteikti Noteikumu Nr. 16 2. pielikumā.
  - 4.2.3. Spridzināšanas darbi nav atļauti: vakara un nakts stundās, tuvāk par 200 m no lauku teritorijā esošas dzīvojamās vai publiskās apbūves ēkas.
  - 4.2.4. Lai novērstu negatīvu spridzināšanas radītu faktoru ietekmi uz infrastruktūras objektiem pēc to izbūves, spridzināšanas darbu projektā jāparedz atbilstoši tehniskie un organizatoriskie pasākumi, tajā skaitā vibrāciju monitoringa tīkla izveide, kurus saskaņo ar attiecīgās infrastruktūras pārvaldītājiem.
  - 4.2.5. Argumentētu sūdzību gadījumā par paredzētās darbības radīto troksni dzīvojamo māju teritorijās un pie paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un atkarībā no to rezultātiem lemjams par papildus pasākumu, t.sk. par paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņu mērījumi. Visi trokšņu mērījumi iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuru tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.
- 4.3. Saskaņā ar 2012. gada 21. augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” 43. punktu, derīgo izrakteņu ieguve netiek plānota drošības zonā līdz

¹⁸ Ministru kabineta 2024. gada 12. novembra noteikumi Nr.711 “Grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (spēkā no 15.11.2024.)

¹⁹ Valsts vides dienesta 2024. gada 30. septembra Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP24SI0325. Pieejams: <https://registri.vvd.gov.lv/lemumi-par-ivn-piemerosanu/>.

piegulošajiem zemes īpašumiem, kas nav mazāka par 50 % no izstrādes kāples augstuma. Orientējoši dolomīta atradnes "Relziķi" izstrādes ietvaros ieguves darbi netiks veikta apmēram 6 līdz 8 metru attālumā no kaimiņu īpašumu robežas.

- 4.4. Viens no ietekmes uz vidi samazināšanas pasākumiem uzskatāms arī rekultivācijas plāns, kas nodrošinās teritorijas revitalizāciju un arī kā atpūtas un tūrisma iespējamu attīstības konceptu. Veiksmīgs rekultivācijas plāns nodrošinās gan rekreācijas funkciju, gan atjaunos pievilcīgu ainavu. Lokālpplānojumā paredzēts pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas rekultivēt īpašumu "Relziķi 2", izveidojot tajā ūdenstilpni. Racionāli ūdenstilpne būtu paplašināma, veidojot to kompleksi ar ūdenstilpni, kuru plānots ierīkot pašvaldībai piederošajā īpašumā "Kranciena karjers". Tomēr šis scenārijs var tikt realizēts tad, kad tiks panākta vienošanās ar pašvaldību. Ūdens tilpnes krastos plānots izveidot zaļo zonu, kas ietvers atbilstošu koku un krūmu grupu ierīkošanu, kā arī piekļuves nodrošināšanu no apkārtējiem ceļiem. Daļā teritorijas var tikt iekļauts arī labiekārtojums, kas paredz atpūtas vietu ierīkošanu²⁰.
- 4.5. Lokālpplānojumā TIAN 6. punkts nosaka sekojošas prasības rekultivācijai: 6.1. Derīgo izrakteņu rekultivācijas projektā ūdenstilpnei neparedzēt salas vai sēkļus, krastus plānot ar ierobežotu veģētācijas attīstības iespēju; 6.2. Ūdenstilpnes krastus veidot pievilcīgus, lai tie iekļautos apkārtējā ainavā. Rekultivācijas iecere tiks precīzi definēta derīgo izrakteņu ieguves projektā.
- 4.6. Papildus ieteikti pasākumi, ko varētu ietekmes mazināšanai veikt pēc pašvaldības iniciatīvas, lai labāk novērtētu vides situāciju dotajā brīdī, kā arī plānojot sabalansētu novada attīstību nākotnē, īpaši teritorijās, kur tiek attīstīta tāda nozaru darbība, kura tiek attīstīta blakus apdzīvotām vietām:
  - 4.6.1. Vides politikas plāna izstrāde, kā rezultātā būtu iespēja izpētīt vides situāciju pašvaldībā, novērtēt problēmteritorijas ilgākā laika posmā, ietverot esošās situācijas analīzi, t.sk. iekļaut rekultivācijas projektus.
  - 4.6.2. Vides rīcības programmas izstrāde, kura tiktu izstrādāta pašvaldībai, nosakot prioritātes, nosakot mērķus un līdzekļus, kā sasniegt vēlamu situāciju tieši vides jomā, arī konkrētai nozarei, kura ir visproblemātiskākā.
  - 4.6.3. Monitoringa programmas izstrāde, lai novērtētu esošo situāciju, veiktu analīzi ilgākā laika posmā un attiecīgi novērtētu iespējamās ietekmes kādā no vides problēmu teritorijām. Monitoringa programma atradnei ļautu sekot līdz vides rādītājiem, vajadzības gadījumā ieviešot korekcijas atradnes darbībā.
- 4.7. Aģentūra, izskatot Vides pārskatā sniegtos priekšlikumus, var piekrist Sagatavotāja priekšlikumiem par pašvaldības iesaisti sabalansētas ilgtermiņa attīstības plānošanā, izstrādājot Vides politikas plānu un Vides rīcības programmu, lai rastu risinājumus vides kvalitātes nodrošināšanai / uzlabošanai novada teritorijā. Līdz ar pārdomātu teritorijas attīstības plānošanu, kā arī monitoringa veikšanu (nepieciešamības gadījumā paredzot korekcijas ne tikai konkrētajā Lokālpplānojuma teritorijā, bet arī citās industriālās teritorijās), var tikt novērstas konfliktsituācijas starp atšķirīgi ieinteresētajām pusēm (piemēram, industriālo teritoriju un dzīvojamo apbūves teritoriju attīstība tiešā to tuvumā).
- 4.8. Aģentūra jau iepriekš vērsusi pašvaldības uzmanību, ka, izstrādājot novada teritorijas plānojumu vai citus plānošanas dokumentus, nepieciešams pievērst īpašu uzmanību industriālo zonu, esošās un plānotās transporta infrastruktūras, dzīvojamo zonu izvietojumam, ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās vides kvalitātes prasības (t.sk. gaisu piesārņojošo vielu emisijas, smakas, troksnis), lai neveidotos summārās ietekmes, kas pasliktinātu iedzīvotāju veselību un dzīves kvalitāti. Šī aspekta regulējums ir noteikts

²⁰ Lokālpplānojuma Paskaidrojuma raksts.

Noteikumu Nr. 240 147. punktā: “plānojot jaunas vai paplašinot esošās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, tās paredz vietās, kur autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojošo objektu ietekme nepārsniedz piesārņojuma robežlielumus, kas noteikti normatīvajos aktos vides aizsardzības jomā”.

5. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi (ja tādi nepieciešami) nosakāmi gadījumā, ja plānošanas dokumenta īstenošana būtiski negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas (*Natura 2000*) teritoriju vai *Natura 2000* teritorijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, bet plānošanas dokuments ir vienīgais risinājums, lai apmierinātu sabiedrībai nozīmīgas intereses (arī sociālās vai ekonomiskās intereses)²¹. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam, ņemot vērā to, ka Lokālpilnošuma un tai pieguļošā teritorija neatrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*). Kompensēšanas pasākumi likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” izpratnē nav paredzēti un nepieciešami.

6. Pārrobežu ietekme

Saskaņā ar Vides pārskatā sniegto informāciju, ņemot vērā Lokālpilnošuma atrašanās vietu, tā īstenošanai nav paredzama būtiska pārrobežu ietekme.

7. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskatā ietverta informācija par Noteikumos Nr.157 noteiktajām prasībām plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai un monitoringa ziņojuma sagatavošanai. Vides pārskatā nav norādīti konkrēti monitoringa ziņojumā iekļaujamie rādītāji. Tā kā ar plānošanas dokumenta realizāciju paredzētā darbība ir derīgo izrakteņu ieguve, tad Aģentūras vērtējumā monitoringa ziņojuma izstrādē vēlams izmantot šādus rādītājus: 1) vides troksnis (iedzīvotāju iesniegumi un ziņojumi par radīto vides troksni (pašvaldības dati, vides institūciju dati), veiktie vides trokšņa mērījumi (uzņēmuma dati) un īstenotie prettrokšņa pasākumi (uzņēmuma dati)) un 2) gaisa kvalitāte (iedzīvotāju iesniegumi un ziņojumi par putekļiem (pašvaldības dati, vides institūciju dati), limitētās un faktiskās emisijas uzskaitē vai aprēķini no Lokālpilnošuma teritorijā perspektīvajiem emisiju avotiem (uzņēmuma dati) un īstenotie pasākumi putekļu izplatības mazināšanai (uzņēmuma dati)).

Aģentūra, vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, rekomendē pašvaldībai izvērtēt iespējas Lokālpilnošuma monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes teritorijas plānošanas monitoringu.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Lokālpilnošuma 1.0. redakcijas un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notika vienlaicīgi laika posmā no 2025. gada 17. februāra līdz 2025. gada 17. martam. Publiskās apspriešanas sanāksme notika 2025. gada 4. martā plkst. 18.00, Ogrē, Brīvības ielā 33, trešā stāva lielajā zālē klātienē un ar iespēju interesentiem pieslēgties attālināti.

Ar Lokālpilnošuma publiskās apspriešanas materiāliem varēja iepazīties ģeoportālā Geolatvija.lv: https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_29883 vai klātienē Ogres novada pašvaldībā Ogrē, Brīvības ielā 33.

²¹ Likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 44. panta ceturrtā daļa, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)” V. nodaļa.

Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot sabiedrisko apspriešanu, tika ievietots valsts vienotajā ģeoportālā Geolatvija.lv: https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_29883, Ogres novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.ogresnovads.lv, pašvaldības kontā sociālajā tīklā Facebook un publicēts pašvaldības laikrakstā "Ogre".

Vides pārskata sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar Dienestu, Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju.

Vides pārskata un plānošanas dokumenta projekti atzinumu saņemšanai tika nosūtīti šādām institūcijām: Dienestam, Dabas aizsardzības pārvaldei un Veselības inspekcijai.

Dienests, izvērtējot Vides pārskatu saistībā ar Lokālpārskata 1.1 redakcijas projektu, 2025. gada 6. martā Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS) sniedzis atzinumu, ka plānošanas dokumenta un vides pārskata risinājumi kopumā atbilst Dienesta 2024. gada 6. jūnija nosacījumu Nr. 11.2/AP/6130/2024 prasībām.

Veselības inspekcija 2025. gada 6. marta vēstulē Nr. 2.4.5.-6/30 sniegusi viedokli, ka Lokālpārskata risinājumi atbilst higiēnas prasībām.

Dabas aizsardzības pārvalde 2025. gada 28. aprīļa vēstulē Nr. 4.8/2595/2025-N savas kompetences ietvaros sniegusi viedokli, ka tai nav iebildumu par Lokālpārskata risinājumu precizējumiem un tā neiebilst Lokālpārskata tālākai virzībai.

Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas gaita aprakstīta Vides pārskata pielikumā "Ziņojums par Lokālpārskata un vides pārskata publiskās apspriešanas rezultātiem nekustamajā īpašumā "Relziķi 2", Tīnūžu pagastā, Ogres novadā".

Izvērtētā dokumentācija:

Lokālpārskats zemes vienībai "Relziķi 2", Tīnūžu pagastā, Ogres novadā un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likums.
2. Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".
3. Likuma "Par zemes dzīlēm".
4. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" III, IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.
5. Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti".
6. Ministru kabineta 2012. gada 21. augusta noteikumu Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība".
7. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi".
8. Ministru kabineta 2014. gada 24. janvāra noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība".

Aģentūras viedoklis:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Aģentūra konstatē:

1. **Lokālplānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai.**
2. **Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā atzinumā (2.3.4. apakšpunktā, 3.6. punktā ar apakšpunktiem, 3.7. punktā, 4.2. punktā ar apakšpunktiem, 4.6. punktā ar apakšpunktiem, 4.8. punktā un 7. punktā) un Vides pārskatā norādītais, kā arī Lokālplānojuma TIAN nosacījumos iekļautās prasības iespējamās ietekmes mazināšanai.**
3. **Lai konstatētu Lokālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Ogres novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (apvienojot ar Ogres novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Aģentūrā.**

Vēršam uzmanību, ka Ogres novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr.157 27. punktā noteiktajam jā sagatavo informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Aģentūras atzinums un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlētā risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Tāpat jā sagatavo un atbilstoši Noteikumu Nr.157 28. un 29. punktā noteiktajam jāpublicē paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Direktore

D.Avdejanova

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Daina Dzeguze 67770826
daina.dzeguze@eva.gov.lv

Atzinums nosūtīts:

1. Ogres novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA "Reģionālie projekti", *E.Adresē*.